

Forskere

- Til hovedside
- Ole Gunnar Winsnes
- Pål Ketil Botvar
- Inger Furseth
- Ida Marie Høeg
- Cathrine Hansen
- Morten Huse
- Ulla Schmidt (norsk)
- Birgitte Lerheim
- Per Kristian Aschim
- Espen Dahl
- Lilly-Anne Ø. Elgvin
- Astri Ramsfjell
- Ulla Schmidt (English)
- Forskere
- Hans Stifoss-Hanssen

Prosjekter

- Avsluttede prosjekter
- Prosjekter
- Medlemsundersøkelsen

Arrangementer & conferences

- KIFO 10 år
- Eksterne arrangement
- Research Course
- KIFO-seminar

Publikasjoner

- Publikasjoner
- KIFO Perspektiv
- KIFO Rapport
- KIFO Notat
- Mal for KIFOs publikasjoner
- Andre utgivelser
- Utgivelse av avhandlinger
- KIFO Perspektiv nr. 13
- KIFO Rapport nr. 25
- KIFO Rapport nr. 10
- KIFO Rapport nr. 9
- KIFO Rapport nr. 8
- KIFO Rapport nr. 7
- KIFO Rapport nr. 6
- KIFO Rapport nr. 5
- KIFO Rapport nr. 4
- KIFO Rapport nr. 3
- KIFO Rapport nr. 2
- KIFO Rapport nr. 1
- Nordic Journal of Religion and Society
- NJRS Content

KIFO - forskning på kirke, religion og livssyn i samfunnet

Årsmelding 2000

Profil

Formål

Stiftelsen Kirkeforskning har som formål

- å drive og stimulere til forskning om kirke, religion og livssyn i samfunnet
- å drive utrednings- og utviklingsarbeid i dette fagområdet
- å formidle forskning og forskningsresultater til brukerne, til menighetene, til samfunnet og den offentlige debatt.

KIFO ble opprettet i 1993 og er organisert som et forskningssted med egne forskere, og som et nettverk av samarbeidende institusjoner som alle driver med forskning og undervisning i feltet kirke, religion, livssyn i samfunnet.

KIFOs forskningsspesiale er empirisk og systematisk religions- og kirkeforskning – i samtidsperspektiv. Tilnærmingen er fler- og tverrfaglig, og favner om grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid.

Feltet

Feltet kirkeforskning går på tvers av de feltene som de tradisjonelle fagene og disiplinene innen religionsvitenskap og teologi omfatter.

I kultur- og samfunnsvitenskapelig perspektiv er Den norske kirke én religionsinstitusjon blant andre. Kristendommen er én religion blant andre. Det blir for smalt å avgrense kirkeforskning til forskning på Den norske kirke og dens funksjon i samfunnet. Rekken av kristne trossamfunn synliggjør en kristen-konfesjonell pluralisme. Andre religioners inntreden på arenaen viser et samfunn preget av religiøs pluralisme. Framveksten av sekulære livssynssamfunn, og ikke minst den folkelige religiøsitetens demonstrerer et mangfold i religiøs henseende.

I KIFO omfatter kirkeforskning hele det virkelighetsfeltet som betegnes ved begreper som religion og religiøsitet. Det dreier seg således om religionsforskning i vid mening. Det er innenfor denne vide rammen at man også spesifikt forsker på Den norske kirke i nåtiden for å kaste lys over de delene av feltet som har med kirkens funksjon i samfunnet å gjøre, og for å studere samfunnets og individets innvirkning på kirken. Da trekker man veksler ikke bare på kultur- og samfunnsvitenskapene, men også på perspektiver, problemstillinger og resultater fra teologi og religionsvitenskap. Det betyr bl.a. at teologien både vil brytes mot og konfrontere de perspektivene som kultur- og samfunnsvitenskapene ser det aktuelle virkelighetsfeltet i. Kirkeforskning profileres som fler- og tverrfaglig forskning og preges av samspill mellom ulike fagperspektiver og forskningstradisjoner.

Betrakningsrammer

Perspektiv på religiøsitet/religion

Kultur- og samfunnsvitenskapelig forskning på religion skjer i et nedenfra-perspektiv. Da framstår religiøsitet som et allment fenomen. Mennesker søker til alle tider å komme til rette med de eksistensielle spørsmålene livet aktualiserer. Religiøsitetens uttrykker den fundamentale forståelsen av hva det er å være menneske, mens religion er religiøsitetens sosiale form. Fenomenene religiøsitet og religion har som anliggende å gi grunnleggende livstolkning.

Oftest handler religion om menneskets forhold til det hinsidige. Men religion dreier seg også om det dennesidige, om forholdet en har til seg selv og til andre, til verden og naturen. Religion knytter an til verdigrunnlag og livsstil, og handler om mening og meningsløshet, Gud eller ikke, det ondes problem, om fortolkning av livet og av døden, om rett og galt, sant og falskt.

- NJRS Notice to Contributors
- NJRS mal for utgivelse
- KIFO Rapport nr. 27
- Den norske kirke i tall 2002
- Den norske kirke i tall 2001
- Den norske kirke i tall 2000
- Den norske kirke i tall 1999
- Den norske kirke i tall 1998
- Den norske kirke i tall 1997
- NJRS List of Contributors
- Tallenes tale
- KIFO Rapport nr. 26
- KIFO Rapport nr. 24
- KIFO Rapport nr. 23
- KIFO Rapport nr. 22
- KIFO Rapport nr. 21
- KIFO Rapport nr. 20
- KIFO Rapport nr. 19
- KIFO Rapport nr. 18
- KIFO Rapport nr. 17
- KIFO Rapport nr. 16
- KIFO Rapport nr. 15
- KIFO Rapport nr. 13
- KIFO Rapport nr. 14
- KIFO Rapport nr. 12
- KIFO Rapport nr. 11
- KIFO Perspektiv nr. 14
- KIFO Perspektiv nr. 12
- KIFO Perspektiv nr. 11
- KIFO Perspektiv nr. 10
- KIFO Perspektiv nr. 9
- KIFO Perspektiv nr. 8
- KIFO Perspektiv nr. 7
- KIFO Perspektiv nr. 6
- KIFO Perspektiv nr. 5
- KIFO Perspektiv nr. 4
- KIFO Perspektiv nr. 3
- KIFO Perspektiv nr. 2
- KIFO Perspektiv nr. 1

Om KIFO

- Årsmelding 2004
- Årsmelding 2001
- Årsmelding 2000
- Årsmelding 1999
- Hovedsamarbeidspartnere
- Styret
- Vedtekter
- Årsmelding 2003
- Strategiplan
- Om KIFO
- Årsmelding 2002

Info in English

Vårt samfunn i vår tid preges også av at livstolkninger som programmatisk bygger på et sekulært grunnlag i tiltagende grad gjør seg gjeldende.

Perspektiv på teologi og kirkeforskning

Generelt sett har teologisk forskning to poler. På den ene siden gransker en tekster som, fordi de inneholder gudsåpenbaringen, tillegges normativ karakter, og undersøker tekstenes virkningshistorie. På den andre siden fokuseres den konteksten det kristne budskapet formuleres inn i. Målet er å fortolke de aktuelle tekstene inn i folks livssituasjonen i håp om at kristentroen også i nåtiden kan fungere som grunnlag for livstolkning og tro.

En kan ikke utvikle en kontekstuell teologi ut fra en empiri-fri refleksjon over tidløse sannheter. I fagarbeidet teologi – sett helhetlig – må en også forholde seg til den erfarte virkeligheten og tematisere menneskets livsutfoldelse i ekklesiologisk, systematisk og praktisk-teologisk perspektiv. Slik sett vil teologien måtte trekke vekslar på andre vitenskapers forskning. Samtidig kan teologer med utgangspunkt i sitt spesifikke perspektiv spille inn til forskersamfunnet problemstillinger og modeller for fortolkning som kan bidra til å utvide andre forskeres blikk for hva det egentlig er som rører seg i feltet "kirke, religion og livssyn i samfunnet".

Prioriteringer

I sammenhengen prioriter KIFO empirisk forskning i feltet. Men empiriske religions- og kirke-data får ofte mening først når de fortolkes i lys av historisk materiale. Sammenholdes data fra nåtid og nær fortid, vil en få grunnlag for å vurdere hvordan data fra survey-, intervju- og observasjonsundersøkelser er å forstå. På dette grunnlaget kan en gi seg i kast systematiske studier av relevante problemstillinger. Derfor inkluderes forskning på historiske dokumenter og lignende i det begrepet empiri som legges til grunn. Ved å vektlegge empirisk forskning i denne vide meningen intenderer man å komplettere eksisterende empirisk forskning og utvide perspektivet i historisk og systematisk religions- og kirkeforskning av tradisjonell type

Empirisk forskning på kirke, religion og livssyn i samfunnet vil preges av konfrontasjonen mellom det deskriptive og det normative. Denne problematikken aktualiseres når en fokuserer problemstillinger som krever at man dokumenterer og analyserer samspillet mellom kirke og folk, eller når en prøver å skaffe til veie kunnskap om hvordan kirken framstår i samfunnet, hva den sier, hva den gjør og hva den betyr. Det samme gjelder når en gir seg inn på systematisk fortolkning av empiriske data, og i forbindelse med teoriutvikling.

Økonomi

KIFO har siden starten blitt finansiert ved en årlig grunnbevilgning fra Opplysningsvesenets Fond. I 2000 utgjorde grunnbevilgningen ca NOK 3,4 mill. Dette inkluderer lønnsmidler med sosiale utgifter til 7 faste stillinger, hvorav 5 forskerstillinger, samt driftsmidler. I tillegg kom ekstern finansiering i størrelsesorden ca NOK 1,3 mill primært knyttet til oppdragsforskning. Resultatregnskapet for 2000 viser en samlet inntektsside på NOK 4,9 mill og en utgiftsside på drøyt 4,6 mill. Utenom dette har (de fleste) samarbeidspartene ytt om lag 0,5 forskerårsverk hver – i form av forskningsinnsats øremerket KIFO-samarbeidet.

Forskningsåret 2000

Den faste forskerstaben ble fra oktober utvidet fra fire til fem forskerstillinger. Nytilsatt er førsteamanuensis, cand.polit. Pål Ketil Botvar. Forskergruppen har til sammen stor faglig bredde og høy kompetanse og dekker fagområder og disipliner som sosiologi, sosialøkonomi, religions- og organisasjonssosiologi, systematisk og praktisk teologi og religionspedagogikk. Denne bredden gjør KIFO til en spesiell forskningsinstitusjonen innen norsk religionsforskning. Sammen med den kompetansen som tilføres KIFO gjennom samarbeidspartenes valg av KIFO-forskere, bidrar dette til at KIFO er blitt et forskningsmiljø preget av fler- og tverrfaglighet og samarbeid over fag- og institusjonsgrensene. Dette særpreget kan utvikles videre. Potensialet gjelder særlig for utvikling av flerfaglige og tverrinstitusjonelle prosjekter.

Virksomheten i 2000 har vært preget av tre spesielle begivenheter: For det første disputerte to av de forskerne dom er eller har vært tilknyttet KIFO, for doktorgraden (Inger Furseth for dr.polit. og Harald Askeland for dr.philos.). For det andre gjennomførte KIFO sammen med DIAFORSK en prikkfritt arrangert konferanse: the 15th Nordic Conference in Sociology of Religion, i august. For det tredje har arbeidet med nyorganisering av Tidsskrift for kirke, religion og samfunn resultert i at KIFO har fått en nøkkelposisjon i produksjonen og utgivelsen av tidsskriftet fra nr 1/2000.

To av de faste forskerne har hatt studiepermisjon og USA-opphold: Inger Furseth har fra april vært Visiting Scholar ved Department of Religious Studies, University of California at Santa Barbara. Harald Hegstad har fra august vært Visiting Scholar ved Luther Seminary, St Paul. Disse studieoppholdene er viktige mht. å få satt KIFO på kartet i internasjonal sammenheng, og åpner for øvrig for nye samarbeidsrelasjoner.

- About KIFO
- Contact info

Aktuelt

- Nyheter
- Aktiviteter
- Abonnér
- Fotoalbum

Den ordinære virksomheten har vært preget av stor innsats på prosjekter knyttet til de prioriterte satsningsområdene. Innenfor programområdet «Presten i norsk kirke- og samfunnsliv», under ledelse av Morten Huse, er det etter hvert utviklet en rekke prosjekter som fokuserer på ulike sider ved presterollen. Programmet og prosjektene står for størstedelen av volumet på oppdragsforskningsviden, og representerer et nybrottsarbeid som på sikt vil kunne få betydning for (om)struktureringen av framtidens norske kirke. Flere prosjekter under programmet har resultert i omfattende samarbeid mellom forskere og praktikere med ulike institusjonell basis. KUF er sterkt inne i finansieringen av programområdet.

Det har vært lagt ned et stort arbeid i å tilrettelegge og analysere det omfattende intervju materialet som – i samarbeid med DIAFORSK – ble samlet inn 1999 i prosjektet Livsfortellinger og tro, i forlengelsen av NSDs surveyundersøkelse Religion 1998. Prosjektet kjennetegnes ved at det gir muligheter for å kombinere en empirisk kvalitativ og en kvantitativ tilnærming til feltet religion. Opplegget har vakt interesse nasjonalt og internasjonalt. Inger Furseth som har hovedansvaret for analysearbeidet, men også Ulla Schmidt og Pål Ketil Botvar trekker i sine prosjekter veksler på dette materialet.

I løpet av 2000 har man, med Norsk Gallup som operatør, gjennomført den såkalte Medlemsundersøkelsen, dvs den store surveyundersøkelsen blant medlemmer av Den norske kirke som ble bestilt av Kirkerådets kirke/stat-utvalg. Prosjektleder er Ida Marie Høeg. Materialet er publisert i Folkekirke 2000 (Høeg, Hegstad, Winsnes), og er ellers tilrettelagt med henblikk på ulike og omfattende analyser. Dette er den første og hittil eneste empiriske undersøkelse som direkte fokuserer på hva Den norske kirkes medlemmer tenker om det å tilhøre kirken, hvilke holdninger de har til det som har med kirke og religion å gjøre, og hva de tenker om sine erfaringer med kirken og det den står for. Disse data blir arkivert hos NSD.

Det legges ned en god del arbeid for å etablere og vedlikeholde kontakt med andre institusjoner og med personer som driver forskning i det aktuelle fagfeltet. Samarbeidet med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste er i så måte grunnleggende (sml presentasjonen av Kirkebasen i NSDs Brukermelding 1/2001:15f). Dette omfatter ikke bare Kirkebasen. Man har også hatt nær kontakt i forbindelse med NSD-prosjektet Religion 1998 og med KIFO-prosjektet Livsfortelling og tro. Sammen med DIAFORSK har man samarbeidet med NSD om utformingen av ISSP-undersøkelsen om Verdier, natur og miljø. Senhøstes 2000 tok KIFO initiativ til å samarbeide med NSD om å utvikle en Kirkelig monitor, der målet er mer omfattende kommentert utgave av kirkestatistikken med sikte på å gjøre Kirkebasen anvendelig også på regionalt og lokalt nivå.

Forholdet til samarbeidspartene er godt. Det gjenstår imidlertid en del før man har fått full effekt av samarbeidsmodellen. Stort sett møtes KIFO-nettverket bare i forbindelse med de to årlige forskerseminarene. På disse har man prioritert å hente inn veiledningskompetanse fra det nordiske fagmiljøet. Man har i liten grad brukt seminarene til å hente inn veiledere fra samarbeidspartene. Motsatt gjelder at heller ikke alle samarbeidspartene i sin virksomhet trekker veksler på den kompetanse KIFO har. Unntakene gjelder for DIAFORSK og dessuten for Det praktisk-teologiske seminar. Opplegget for Riteprosjektet ved PTS åpner for muligheter til tettere samarbeid mellom institusjonene. Også innenfor rammene av forskningsprogrammet om presten ligger det store muligheter til forskningssamarbeid over institusjonsgrensene.

I løpet av 2000 har man fått etablert en stipendiatorordning som gjør at Det teologiske fakultet har fått orden på sitt engasjement i KIFO. Ordningen innebærer at TF i løpet av et par-tre år vil være ajour mht. å innløse sine forpliktelse i henhold til samarbeidsavtalen. Ellers er det vanskelig for flere av samarbeidspartene helt ut å dekke opp forpliktelsene hvert enkelt år. I 2000 har PTS en liten underdekning på 0,1 årsverk. Restansene er større for Misjonshøgskolen og høgskolene i Finnmark og Volda. Disse institusjonene står hver med ca 0,2 til 0,25 årsverk i manko. En går ut fra at dette jevner seg ut når en ser de enkelte institusjonenes forskningsinnsats i KIFO over flere år. Oversikten over samarbeidspartenes innsats i 2000, ser slik ut:

KIFO-forskere

KR: 0,5 årsverk (Laugerud 0,3; Tanggaard 0,2)
 TF: 0,5 årsverk (Lerheim)
 MF: 0,5 årsverk (Schmidt)
 MHS: 0,25 årsverk (Strandenæs 0,1; Berentsen 0,15)
 PTS: 0,4 årsverk (Stifoss-Hanssen 0,1; Tønnessen 0,3)
 DHS: 0,5 årsverk (Botvar 0,15; Agedal 0,25; Lunestad 0,1)
 IKO: 0,5 årsverk (Birkedal 0,3; Lorentzen 0,2)
 NLA: 0,5 årsverk (Skoglund)
 HVO: 0,35 årsverk (Hjertenæs 0,25; Ulstein 0,1; tilleggsavtale: Løvlie)
 HIF: 0,25 årsverk (Afdal 0,1; Elgvin 0,15)
 DMMH: 0,2 årsverk (Sagberg; fra 1.8)

To av de større prosjektene som har vært i arbeid i 2000, er avsluttet i løpet av året. Det gjelder:

Unges gudstro og erfaringer med kirkereligion (Erling Birkedal, IKO). Prosjektet har resultert i avhandlingen "[Noen ganger tror jeg på Gud, men...](#)" [En undersøkelse av gudstro og erfaring med](#)

[religiøs praksis i tidlig ungdomsalder](#). Avhandlingen ble i november ble innlevert for å forsvare for dr. art.-graden ved Det historisk-filosofiske fakultet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim.

Prest og ledelse (Morten Huse), som inngår i forskningsprogrammet om presterollen. Prosjektet er avsluttet med publiseringen av: Morten Huse: Prest og ledelse, som er en artikkelsamling som kom ut i juni på Verbum forlag.

Prosjektet "Toleranse som pedagogisk og etisk ideal i den flerkulturelle norske grunnskole" (Geir Afdal, HIFM) opphørt som KIFO-prosjekt. Afdal har sluttet ved Høgskolen i Finnmark. Prosjektet, som en planlagt å resultere i en doktoravhandling, tar han med seg til Høgskolen i Østfold, som er hans nye arbeidsplass.

De øvrige prosjektene fortsetter inn i 2001. Noen av dem er ikke rene KIFO-tiltak. Som en konsekvens av samarbeidsmodellen vil enkelte forskere arbeide med samme prosjekt både innenfor KIFO-delen og som del av jobben ved moderinstitusjonen.

Alt i alt bekrefter forskningsåret 2000 at KIFO i økende grad er blitt en institusjon der man driver med fler- og tverrfaglig grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid i feltet "kirke, religion og livssyn i samfunnet". Siktemålet der både generelt å bidra til kunnskapsoppbygging når det gjelder å dokumentere og forstå det er som rører seg i feltet religiøsitet/religion, og dessuten gi Den norske kirke spesielt forskningsbasert kunnskap av betydning for kirkens praksis – lokalt, regionalt og nasjonalt.

Forskningsområder

Kirkestatistikk

Fra 1994 har KIFO samarbeidet med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste NSD om oppbyggingen av en kirke database. Databasen skal dels tjene forskningens behov for størst mulig tilfang av ulike data som kan bidra til å kaste lys over religiøst liv i Norge. Dels skal den gi forvaltningssystemet – sentralt og lokalt – slike data som er nødvendige for planlegging og dokumentasjon.

De data som tilrettelegges baserer seg på de talloppgavene som årlig innrapporteres fra Den norske kirkes sokn om den kirkelige virksomheten lokalt. I kirke database er data fra menighetene aggregert til kommunenivå og lagt inn i NSDs Kommunedatabase. Så langt inneholder kirke database data fra årene 1980, 1990 og fortløpende registreringer fra 1994 av.

Prosjekter i arbeid 2000

Pål Ketil Botvar: Kirkelig statistikk

Mål og problemstilling: Å bidra til utvikling av den kirkelige statistikken (sml NSDs Kirke database) i retning av en kirkelig monitor-rapport. Å utvikle organisering, finansiering og analysering av kirkerelatert statistikk. Framdrift 2000: Kartlegging av aktuelle statistiske miljøer, datakilder og organiseringsmuligheter. Samarbeid med NSD om utvikling av "Kirkelig monitor". Fullføring: Kontinuerlig prosjekt.

Per Tanggaard: Kirkestatistikk

Mål og problemstilling: Å samarbeide med NSD om å utvikle og vedlikeholde NSDs Kirke database. Å bidra til innsamling av relevante kirke data fra 1999. Å analysere og drøfte tendenser i den kirkelige årsstatistikken, årgang 1999. Framdrift 2000: Justering av årsrapporterings skjema. Artikkel med presentasjon av 1999-tallene, påbegynt. Ferdigstilling: Kontinuerlig prosjekt.

Ole Gunnar Winsnes: Den norske kirke i tall

Mål og problemstilling: Å samarbeide med NSD om å utvikle publikasjonen Den norske kirke i tall på grunnlag av data fra Kirke database. Å redigere 1999-utgaven av Den norske kirke i tall. Å analysere og drøfte tendenser i den kirkelige årsstatistikken, årgang 1999. Framdrift 2000: Redaksjon av 1999-utgaven. Artikkel med analyse av 1999-tallene, påbegynt. Ferdigstilling: Kontinuerlig prosjekt.

Publikasjoner fra avsluttede prosjekter

O.G. Winsnes (red): Tallenes tale. Perspektiver på statistikk og kirke, KIFO Rapport nr. 3 (1996)
 O.G. Winsnes (red): Tallenes tale 1997. Perspektiver på statistikk og kirke, KIFO Rapport nr. 5 (1997)
 O.G. Winsnes (red): Tallenes tale 1998. Perspektiver på statistikk og kirke, KIFO Rapport nr. 9 (1998)
 O.G. Winsnes (red) o.a.: Den norske kirke i tall 1997. Oversikt over Den norske kirkes virksomhet på kommunenivå, utg. 1999.
 O.G. Winsnes (red): Tallenes tale 1999. Perspektiver på statistikk og kirke, KIFO Rapport nr.12 (1999)

Kirkeorganisasjonen

Forskning på Den norske kirke som institusjon og organisasjon ut fra organisasjonsfaglige og sosiologiske perspektiver er ett av KIFOs viktigste satsningsområder. I 2000 har man prioritert forskning på presterollen i endring.

Programområdet "Presten i norsk kirke- og samfunnsliv"

KIFO etablerte 1999 et programområde, av tre års varighet, der presten i folkekirken settes i fokus. Forskningsprogrammet er tverr-institusjonelt. KUF og KIFO samfinansierer driften av programområdet. KUF delfinansierer enkelte større delprosjekter.

Enkelte mindre prosjekter søkes finansiert ved enkelte av KIFOs samarbeidsparter.

Under programområdet er flere prosjekter i arbeid.
Programansvarlig er Morten Huse

Prosjekter i arbeid 2000

Morten Huse: Prest og ledelse

Mål og problemstilling: Å utvikle et bokprosjekt om presten som leder. Å belyse presterollen gjennom prestens ledelsesroller. Å belyse prestens ledelsesroller. Å bidra til at prester blir bedre utrustet til å ivareta sine ledelsesroller. Å samle forskere og andre som har interesse for presten som leder.

Framdrift 2000: Ferdigstilling bokmanus.

Fullføring: 2000

Morten Huse og Cathrine Hansen: "Exiting Clergy"

Mål og problemstilling: Å få kunnskap om presterollen fra prester som ikke arbeider som menighetsprester. Å innhente erfaringer som kan gi hjelp til å fokusere forskning på presterollen. Å oppdage sider ved prestedtjeneste utenom menighet. Å få et alternativ inntak til å forstå presters arbeidsforhold. Å belyse hvorfor enkelte prester slutter i vanlig prestedtjeneste. Framdrift 2000:

Avsluttende databearbeiding. Supplerende intervjuer. Påbegynt bokmanus.

Fullføring: 2001 (KIFO Rapport)

Morten Huse og Cathrine Hansen: Nyorganisering av prestedtjenesten

Mål og problemstilling: Å evaluere forsøkene med nyorganisering av prestedtjenesten. Å gjennomføre forskningsbasert prosjekt-, resultat- og prosessevaluering. Å trekke ut praktisk og teoretisk lærdom av forsøkene. Framdrift 2000: Planlegging; oppstart av prosjektet. Første fase av datainnsamling; div presentasjoner og skisser av opplegg.

Fullføring: 2003 (KIFO Rapport)

Morten Huse og Cathrine Hansen: Fremtidbilder om presterollen

Mål og problemstilling: Å systematisere tanker som kan få betydning for videreutvikling av presterollen. Å beskrive presterollens utvikling. Å utvikle fremtidbilder om presterollen. Framdrift 2000: Forberedelse av prosjektet. Datainnsamling v møter, intervjuer, gruppesamtaler om forhold av betydning for presterollens utvikling.

Fullføring: 2001 (bok)

Morten Huse: Forskning om presterollen

Mål og problemstilling: Å bearbeide og formidle flere forskningsarbeider om presterollen. Å hjelpe personer som forsker på presterollen til å finne møteplasser, diskusjonsforum, publiseringsmuligheter. Å få fram kunnskap som kan bidra til omfattende forståelse av presterollen. Framdrift 2000: Diverse møter og kontakter.

Fullføring: 2001/2 (KIFO Perspektiv)

Hans Stifoss-Hansen: Presten som metafor

Mål og problemstilling: Å bidra til å utvikle programområdet om presterollen, teoretisk og prinsipielt (se M. Huse, ovenfor). Å undersøke hvorvidt antagelsen om at presten (både den enkelte prest, og den generelle presterollen) har en egen religiøs/metaforisk funksjon. Framdrift 2000: Ferdigstilt (foreløpig) rapport om tematikken.

Fullføring: 2001

Harald Hegstad og Tore Laugerud (Kirkerådet): Misjonerende menigheter

Mål og problemstilling: En undersøkelse av holdninger og engasjement i forhold til ytremisjon i Den norske kirke med henblikk på å gi Kirkerådet og dets samarbeidende misjonsorganisasjoner dokumentert kunnskap om feltet. Undersøke hvilken rolle engasjementet for ytre misjon spiller i den selvforståelse og den virksomhet som preger lokalmenigheter. På grunnlag av casestudier: undersøke endringsprosesser som er på gang. Framdrift 2000: Fullført koding av intervjuer. Ferdigstilt statistisk materiale fra misjonsorganisasjonene. Rapportskrivning fra de fire lokalmenigheten som omfattes av prosjektet.

Fullføring: 2001 (KIFO Rapport)

Magnar Hjertenæs (Høgskulen i Volda): Arbeidsmiljø for kirkelig ansatte

Mål og problemstilling: Å framskaffe kunnskap om faktorer som konstituerer gode arbeidsmiljøer for kirkelig ansatte. Å hente inn og analysere intervjumateriale om problemområdene: fysisk arbeidsmiljø, organiseringa av arbeidet, det sosiale arbeidsmiljøet, arbeidsmiljøet som læringsmiljø,

det kirkelige fellesskapet. Sted: Møre bispedømme, intervjuer, spørreskjema. Fremdrift 2000: Systematisk tilbakemelding til involverte grupper i Møre bispedømme: kurs, konferanser, fagmøter. Ferdigstilt rapport til Møre bispedømmeråd. Ferdigstilt 1 artikkel. Fullføring: 2001 (KIFO Rapport)

Publikasjoner fra avsluttede prosjekter

Helge Hernes: "...og lærer dem..." Situasjonsrapport om dåpsopplæringen i Den norske kirke, KIFO Rapport nr. 1 (1996)

Ida Marie Høeg: Oppmerksomhet, identitet og fellesskap. Evaluering av arbeidsveilederutdannelsen i Den norske kirke, KIFO Rapport nr. 2 (1996)

Einar Vetvik og Torunn Omland: Kirkeerfaring med kirkeasyl, KIFO Rapport nr. 4 (1997)

Ida Marie Høeg: Rom i herberget? Kvinnelige menighetsprester på arbeidsmarkedet i Den norske kirke, KIFO Rapport nr. 6 (1998)

Harald Askeland: Ledere og lederroller. Om ledelse og lederroller i den lokale kirke, KIFO Rapport nr. 7 (1998)

Morten Huse: Prosten. Ansvar, arbeidssituasjon og ledelse, KIFO Rapport nr. 10 (1998)

Harald Askeland: Reform av den lokale kirke – kontekst, prosess, utfall, KIFO Perspektiv nr. 6 (2000)

Folks religiøsitet

Religion handler om grunnleggende livstydning. Da spiller vårt forhold både til det hinsidige og til det dennesidige inn. Religion inngår i verdigrunnlag, etikk og livsstil, og dreier seg om de eksistensielle livsspørsmålene, om mening eller ikke, Gud eller ikke, om livet og om døden. Slik sett er religiøsiteten sentral i personlig og sosial identitet i og med at den tematiserer og uttrykker den fundamentale forståelsen av hva det er å være menneske.

Den viten vi har om religiøsitet og religion i Norge, baserer seg i stor grad på surveymateriale. Denne type data gir lite informasjon om de(n) måten(e) individer konstruerer sitt symbolske univers på. Generelt blir surveys for fragmentariske om de blir stående alene som kilde(r) til kunnskap om religiøst liv. KIFO arbeidet i 1999 med å skaffe fram et datamateriale som krever kvalitative analyser, og som kan komplettere surveymaterialet. I 2000 har man arbeidet med å analysere dette intervjumaterialet

Samtidig har KIFO fortsatt å bygge opp kvantitative undersøkelser i feltet. I 2000 gjennomførte man en større survey-undersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke. Data fra medlemsundersøkelsen vil danne grunnlag for flere større og mindre studier i årene framover. Samtidig har man fortsatt å trekke veksler på andre datakilder.

Prosjekter i arbeid 2000

Ida Marie Høeg (i samarbeid med Harald Hegstad og Ole Gunnar Winsnes): Folk i møte med folkekirken, "Medlemsundersøkelsen"

Mål og problemstilling: Å undersøke hvordan et representativt utvalg av Den norske kirkes medlemmer ser på kirkens betydning ved livets store overganger, og på sine erfaringer med kirken. På hvilke områder har kirkemedlemmene gjort sine erfaringer med kirken? Hvordan vurderer de disse erfaringene? Hvordan forstår de kirkens tjenester? Hva ved kirken oppleves meningsfullt? Hvilken tilknytning har kirkemedlemmene til kirken? Opplever de tilhørighet? Hvordan forstår de medlemskapet? Opplever kirke og religion å ha identitetsbindende kraft? Hvilke oppfatninger har kirkemedlemmene av statskirkeordningen? Hvordan forstår de ordningen? Hvilket syn har de på finansiering av kirken? Fremdrift 2000: Utarbeidet notat om målsetting, metode og grunnlagsproblemstillinger. Utarbeidet notat om spørsmål og antakelser som ligger til grunn for prosjektets delmål. Datainnsamling v/ Norsk Gallup. Databearbeiding og første rapport. Div presentasjoner og foredrag. Fullføring: Datainnsamling gjennomført 2000. Analyser av materialet til 2002.

Inger Furseth: Life Stories and Worldviews

Mål og problemstilling: På grunnlag av kvantitativ (materiale: NSDs Religion 98, tilleggsutvalget) og kvalitativ (materiale: KIFOs og DIAFORSKS 72 livsfortellingsintervjuer 1999) analyse av livssyn som finnes i den norske befolkningen, studere sammenhenger mellom personers livsløp og deres narrative fortolkninger av sine liv. Å utforske et antall respondenters livssyn og biografi ut fra deres svar på en intervjuguide med åpne spørsmål som følger det naturlige livssyklus, i lys av et perspektiv som tolker livsfortellingene både som livsløp og som konstruksjon av selvet og identiteten. Å etablere forbindelse mellom individers handlinger og refleksjoner med de strukturelle og historiske betingelser som disse livene er levet under. Fremdrift 2000: Koding av intervjuer; innlegging i analyseprogrammet Nud*ist. Analyse av enkeltintervjuer. Ferdigstilt 2 artikler fra prosjektet. Påbegynt bokmanus. Fullføring: Prosjektets del 1 2001 (bokmanus)

Pål Ketil Botvar: Religiøsitet og miljøengasjement

Mål og problemstilling: Å undersøke eventuelle sammenhenger mellom ulike former for religiøsitet og ulike former for miljøengasjement. Å diskutere teoretiske implikasjoner, og se på kirkens og de kirkeaktives innflytelse på miljøbevisstheten. Å undersøke om det har skjedd vesentlige endringer i nordmenns forhold til miljøvern i løpet av 1990-tallet, og å vurdere om kopleingene mellom religion og

miljøvern som tidligere er beskrevet fortsatt er gyldige eller om det trengs nye perspektiver. Framdrift 2000: Oppstart 2000. Deltagelse med formulering av spørsmål til NSDs landsomfattende spørreundersøkelse om nordmenns holdninger til natur og miljø. Materialet fra NSD: mars 2001. Fullføring: 2002/3

Pål Ketil Botvar (Diakonhjemmets høgskolesenter): Tro uten tilhørighet og tilhørighet uten tro

Mål og problemstilling: Å analysere materiale fra den nordiske RAMP-undersøkelsen med tanke på å undersøke hvordan ulike tilknytningsforhold til kirke og kristen tro spiller inn på religiøse og moralske holdninger og oppfatninger. Framdrift 2000: Oppstart 2000. Analyser. Utskriving. Fullføring: 2001 (forprosjekt).

Pål Ketil Botvar (Diakonhjemmets høgskolesenter): New Age på norsk

Mål og problemstilling: Å gjennomføre en empirisk undersøkelse av kjernen av det norske New Age-miljøet med tanke på deres sosiale bakgrunn, deres rekruttering og religiøse og moralske holdninger. Å undersøke hvem og hva er New Age i norsk sammenheng, og hvordan vil denne bevegelsen kunne påvirke samfunn og kirke? Framdrift 2000: Utvalg trukket. Datainnsamling gjennomført og kodet. Analyser pågår. Utskriving. Prosjektmedarbeider: Jorun Lunestad DIAFORSK. Fullføring: 2001 (artikler)

Olaf Aagedal (Diakonhjemmets høgskolesenter): Gjensyn med bedehusland

Mål og problemstilling: Å gi en analyse av moderne bedehuskultur basert på feltarbeid i tre lokalsamfunn på 1980-tallet, med gjenbesøk på 1990-tallet. Framdrift 2000: Arbeid med å ferdigstille avhandling. Ferdigstilling: 2001 (avhandling).

Publikasjoner fra avsluttede prosjekter

Harald Hegstad: Folkekirke og trosfellesskap. Et kirkesosiologisk og ekklesiologisk grunnproblem belyst gjennom en undersøkelse av tre norske lokalmenigheter, KIFO Perspektiv nr. 1 (1996)

Pål Ketil Botvar: Gud og grønne skoger. En empirisk studie av forholdet mellom religion og miljøvern, KIFO Rapport nr. 8 (1998)

Hege Kristin Ringnes: Når terskelen ikke er for høy. Gudstjeneste- og nattverddeltagelse i Den norske kirke på høytids- og helligdager, KIFO Rapport nr. 11 (1999)

Religion i barne- og ungdomsalder

Religiøs sosialisering spiller i en eller annen form en sentral rolle i alle samfunn. Slik formidler hver generasjon til neste sine grunnleggende innsikter mht. tro og livstolkning, verdvalg og livsstil.

Religionsinstitusjoner som Den norske kirke, skolen og familien spiller sentrale roller i den religiøse sosialiseringa. KIFO bidrar til å framskaffe empirisk basert kunnskap om hvordan disse institusjonene fungerer som sosialiseringssagenter, om deres relative innflytelse, om det innholdsmessige og praksis, og om barns og unges erfaringer i dette feltet.

Prosjekter i arbeid 2000

Erling Birkedal (IKO): Unges gudstro og erfaringer med kirkereligion

Mål og problemstilling: Å undersøke empirisk spesifikke sider som har med forholdet mellom tro og erfaring å gjøre. Å analysere fram hvordan unge i 13–15-årsalderen beskriver forholdet til religion, sin gudstro, og sine erfaringer fra møter med kirke og kristendom. Å drøfte samspill mellom gudstro og erfaringer, og didaktiske utfordringer som slik kunnskap aktualiserer for kirkelig undervisning.

Framdrift 2000: Ferdigstilling av analyser av empirisk materiale. Ferdigstilling av avhandlingen.

Innlevering til HF-fakultetet ved NTNU.

Fullføring: 2000.

Kristin Lorentzen (Institutt for Kristen Oppseding): Pedagogisk utviklingsarbeid innen kirkens dåpsopplæring

Mål og problemstilling: Å vurdere hvilke faktorer som er av betydning for om menigheters dåpsopplæringsstrategier og -tiltak lykkes eller ikke. Å innhente informasjon fra et utvalg menigheter som har satt i gang dåpsskole eller liknende for 6-åringene, om hva som er/har vært av betydning for om de lykkes eller ikke lykkes i opplegget. Framdrift 2000: Oppstart 1.8. Utvikling av prosjektbeskrivelse; utvikling av intervjuguide. Div presentasjoner. Datainnsamling, helt eller delvis, i tre menigheter av fem: ansatte, frivillige medarbeidere, foreldre til dåpsskolebarn. Fullføring: 2001 (rapport).

Ruth Ingrid Skoglund (Norsk lærerakademi): Barns livsspørsmål i møte med KRL-undervisningen

Mål og problemstilling: Å undersøke hvordan elever og lærer samhandler omkring livsspørsmålene i KRL-faget. Å undersøke hva slags livsspørsmål som kommer til uttrykk i KRL-undervisningen og i klassefellesskapet. Å undersøke i hvilke situasjoner ulike livsspørsmål eventuelt kommer fram. Å undersøke hvordan samspillet mellom elevene, og mellom lærer og elever skjer mht utvikling og utdyping av livsspørsmål. Framdrift 2000: Prosjektrelaterte foredrag, presentasjoner, forelesninger. Kurs i formidling; del av doktorgradsprogram. Artikkel til Norsk Pedagogisk Tidsskrift. Analyser av

innsamlet materiale. Arbeid med avhandlingens manus.
Fullføring: 2002 (avhandling).

Thor Strandenes (Misjonshøgskolen): Barnet i kirkens teologi og praksis. Barnet i kirkens gudstjenestefeiring i Norge og på Madagaskar

Mål og problemstilling: Undersøke barns rolle og medvirkning i norsk og gassisk gudstjenestefeiring. Undersøke hvordan de to lutherske kirkenes praksis forholder seg til deres teologiske forståelse. Drøfte funnene i relasjon til, og som grunnlag for en teologi om barnet. Framdrift 2000: Litteraturstudier. Fagdag på MHS: Barnet i kirkens teologi og praksis: Barna som aktører og målgruppe.
Ferdigstilling: 2003 (bok).

Jan Ove Ulstein (Høgskulen i Volda): Ungdomskulturen og det kirkelige ungdomsarbeidet

Mål og problemstilling: Å utvikle et programområde for forskning på det kristelige ungdomsarbeidet som både frivillige organisasjoner og kirkelige instanser driver, og der en fokuserer forholdet til den moderne ungdomskulturen. Å undersøke hvordan det kristelige ungdomsarbeidet har møtt, og hvordan møter og kan det møte, utfordringene fra den moderne ungdomskulturen. Framdrift 2000: Forberedende arbeid; kontakt med aktører. Litteratursøk; arbeid med arkiv- og kildemateriale.
Ferdigstilling: 2001/2 (rapport).

Publikasjoner fra avsluttede prosjekter

Paul Otto Brunstad: Ungdom og livstolkning. En studie av unge menneskers tro og fremtidsforventninger, KIFO Perspektiv nr. 3, Tapir, Trondheim 1998

Historiske og systematiske studier

I KIFOs forståelse inkluderer begrepet empirisk kirkeforskning forskning på historisk materiale. Historiske data har ikke bare egenverdi for historieforskere, men kan også bidra til å utvide grunnlaget for å forstå det som skjer i nåtiden.

Analyser av empiriske og historiske data kan i sin tur danne grunnlag for, eller inngå i mer omfattende systematiske drøftinger av "kirke, religion og livssyn i samfunnet". Slike systematiske arbeider skjer ofte ut fra fagspesifikke perspektiver, i systematisk teologi, religionsvitenskap og i de enkelte kultur- og samfunnsvitenskapene. Det er et mål for KIFO at en i den systematiske drøfting og fortolkning av empiriske og historiske data, søker å kombinere og integrere ulike faglige perspektiver.

Prosjekter i arbeid 2000

Geir Afdal (Høgskolen i Finnmark): Toleranse som pedagogisk og etisk ideal i den flerkulturelle norske grunnskole.

Mål og problemstilling: Å beskrive, analysere og kritisk vurdere ulike forståelser av toleranse som verserer i grunnskolen – på intensjonsnivå og på lærernivå – ut fra en læreplanteoretisk tilnærming. på intensjonsnivå: å analysere skolepolitisk debatt og aktuelle læreplandokumenter med henblikk på håndteringen av toleranseproblematikken. på lærernivå: på grunnlag av kvalitative intervjuer å undersøke læreres forståelse av toleranse. Fremdrift 2000: Grunnet flytting fra Høgskolen i Finnmark til Høgskolen i Østfold: slutføring av prosjektet som KIFO-prosjekt våren 2000. Ferdigstilling av teoridelen av avhandlingen, sammenstilling av analyser av intervjumateriale.
Fullføring: 2002 (avhandling)

Inger Furseth: Muslimske minoriteters rettigheter i statlige institusjoner – i fengsler og i forsvaret

Mål og problemstilling: Forprosjekt med fokus på muslimske minoriteters religiøse rettigheter i to norske statlige institusjoner. Prosjektet er støttet av Norges forskningsråd. Å undersøke hvilke formelle rettigheter muslimer har innenfor institusjonene, og hvordan disse søkes praktisert. Undersøkelsen baseres på offentlige dokumenter og intervjuer med fengselsprester og feltprester. Parallell undersøkelse: D. Joly og J.A. Beckford, Univ of Warwick. Fremdrift 2000: Ferdigstilt artikkel fra prosjektet. Påbegynt rapport.
Fullføring: 2001 (forprosjekt; artikkel, rapport)

Lilly-Anne Ø. Elgvin (Høgskolen i Finnmark): Lars Levi Læstadius' særpreg som forkynner

Mål og problemstilling: Å undersøke Læstadius' prekenstil sett i forhold til hans kristendomsforståelse, syn på predikantrollen og kulturelle kontekst. Å definere karakteristiske trekk ved Læstadius' forkynnelse; hva er egenartet, hvilke kilder, hvilken sammenheng med kulturell kontekst. Gjennom analyse av et utvalg prekener å utprøve tidligere tolkning (hovedfagsavhandling) om betydningen av Læstadius' omvendelsesopplevelse 1844 for utformingen av hans forkynnelse. Framdrift 2000: Oppstart 2000, høst.: prosjektbeskrivelse, søknad dr.gradsprogram Uppsala universitet. 5 vt finsk ved Høgskolen i Finnmark (sml Læstadius' prekener på originalspråket). Ferdigstilt manus til div artikler, noen publisert 2000, noen kommer 2001.
Fullføring: 2005 (avhandling)

Inger Furseth: Social and Religious Movements in Norway, 1780–1905

Mål og problemstilling: Å bearbeide manus til doktoravhandling for utgivelse: The Edwin Mellen Press (2001). Å sammenlikne tre sosiale og to religiøse bevegelser i norsk historie i perioden 1780-1905

med henblikk på de organisasjonsmessige aspektene ved alle de fem bevegelsene. Å vise at arbeiderbevegelsens suksess dels kan forklares ved at den overtok organisasjonsmessige elementer som allerede fantes i de religiøse bevegelsene. Framdrift 2000: Publisert 1 artikkel på grunnlag av avhandlingen. Ferdigstilling av revidert manus for utgivelse på The Edwin Mellen Press. Fullføring: 2001 (monografi: The Edwin Mellen Press)

Harald Hegstad: Sosiologi og ekklesiologi

Mål og problemstilling: Å gi en teoretisk og empirisk fundert sosiologisk beskrivelse av forholdet mellom kirkens karakter av folkekirke og av trosfellesskap, dels med henblikk på norsk kirkevirkelighet, dels med henblikk på denne dobbelheten som allment fenomen. Å relatere empirisk basert og teoretisk fortolket kunnskap om den kirkelige virkeligheten til dogmatisk tenkning om kirken (eklesiologi) og refleksjon over kirkelig praksis (praktisk teologi), for å bidra til ekklesiologisk og praktisk-teologisk refleksjon. Å drøfte det generelle spørsmålet om forholdet mellom sosiologi og teologi. Framdrift 2000: Litteraturstudier. 3 artikler. Fullføring: 2001/2 (monografi)

Birgitte Lerheim (Det teologiske fakultet): Trua sitt einfald – kjærleiken sitt mangfald, eller trua sitt mangfald – kjærleiken sitt einfald. Kyrkje mellom skaparverk og Gudsrike

Mål og problemstilling: En ekklesiologisk undersøkelse av vilkårene for kirken som etisk og moralsk aktør i brytinga mellom modernitet og postmodernitet. Å undersøke kirken som etisk aktør i samfunnet; spenningen mellom enhet og mangfold i det senmoderne; spenninga mellom skaparverk og gudsrike og implikasjonene for etikk og ekklesiologi: Hvem taler når kirken taler? Framdrift 2000: Utvikling og revisjon av prosjektbeskrivelse; presentasjoner. Litteraturstudier. Fullføring: 2004 (avhandling)

Birger Løvlie (Høgskulen i Volda): Skotsk innflytelse på norsk kirkeliv

Mål og problemstilling: Å dokumentere innflytelse på Den norske kirke fra den presbyterianske kirke i Skottland i 1860-70-årene. Å undersøke hypotesen: Skotsk kirkeliv øvde i på slutten av det 19. århundre en betydelig innflytelse på politisk liberale, lekmannsvennlige og reformivrige kretser i Den norske kirke. Denne innflytelsen gjelder både den kirkelig lovgiving, frikirkedannelsen og organiseringen av lekmannsbevegelsen. Framdrift 2000: Tilleggsprosjekt ved Høgskulen i Volda. KIFO-prosjekt fra sommeren 2000. Gjennomgang av aktuelt materiale. Påbegynt skrivning av endelig manus. Fullføring: 2001 (rapport)

Jan-Martin Berentsen (Misjonshøgskolen): New Perspectives on the Christian world mission: A study of theological motives and concerns in emerging missiological writings from the Two-Thirds World.

Mål og problemstilling: Hvordan forstår og definerer man kirkens misjonsoppdrag i nyere, relevant afrikansk og asiatiske misjonsteologisk litteratur? Hva tenker teologer om fra en samtidig, ikke-vestlig historisk kontekst om kirkens misjonerende vesen? Hvordan forholder man seg til kirkens misjon sett på bakgrunn av dens historie, og særlig misjonens forbindelser med vestlig imperialistisk virksomhet? Hvordan reflekterer man over misjonen og dens forhold til sin sosiopolitiske, kulturelle og religiøse kontekst? Framdrift 2000: Tilleggsprosjekt ved Misjonshøgskolen. KIFO-prosjekt fra oktober. Prosjektutvikling; innsamling av materiale; intervjuer. Litteraturstudium. Fullføring: 2005 (bok)

Sturla Sagberg (Dronning Mauds Minne): Autentisitet og profesjonalitet. Etske perspektiver på kristendomsformidling i barnehagen

Mål og problemstilling: Å gi et bidrag til en etikk for formidling som omfatter kristendommens plass i barnehagen. Å undersøke hvordan en kristendomsformidling i barnehagen kan legitimeres og forankres institusjonsetisk og individualetisk. Framdrift 2000: KIFO-prosjekt fra 1.8. Bearbeiding av manus. Fullføring: 2001 (avhandling)

Ulla Schmidt (Det teologiske Menighetsfakultet): Dødshjelp og etisk tenkning. En empirisk studie av etisk tenkning med henblikk på eutanasi og dødshjelp

Mål og problemstilling: Beskrive og analysere etisk tenkning i tilknytning til eutanasi og dødshjelp, med utgangspunkt i ulike typer empirisk materiale. Undersøke hvordan folk (et utvalg på 15–20 informanter) tenker i forhold til spørsmål knyttet til dødshjelp, hvilke holdninger de uttrykker, og hvilke eksplisitte og implisitte verdier de bringer til uttrykk. Analysere fram de ulike former den etiske tenkning følger når folk reflekterer på dette området. Å gjennomføre en normativ diskusjon av de perspektiver og problemer som opparbeids gjennom analyser av det empiriske materialet. Framdrift 2000: Tilrettelegging og analyse av intervju materialet. Utskriving av analyser; utkast til kapitler. Div framlegg på seminarer/konferanser. Fullføring: 2001 (monografi)

Aud V, Tønnessen (Det praktisk-teologiske seminar): Kirkens riter. Et praktisk-teologisk forskningsprosjekt om samspillet mellom liturgi og hverdagsliv i norsk kontekst.

Mål og problemstilling: Å utvikle et tverrfaglig forskningsprosjekt om kirkens riter med henblikk på å få økt innsikt i den kirkeforståelse som ligger til grunn for og kommuniseres gjennom ritualene. Å bidra til fornyet rituell praksis. Å studere samspillet mellom ritualens teologiske intensjon, og dets personlige og sosiale resepsjon. Å undersøke ritualens kontekstualitet. Å analysere ritualens pedagogikk. Framdrift 2000: Utviklet søknad til NFR. Opprettet og vedlikeholdt nettverk rundt programområdet. Avholdt tre seminarer ved PTS høsten 2000. Ferdigstilling: 2003/4.

Publikasjoner fra avsluttede prosjekter

Bjørn Sandvik: Det store nattverdfallet. En undersøkelse av avsperring og tilhørighet i Den norske kirke, KIFO Perspektiv nr. 2 (1998)

Dag Myhre-Nielsen: En hellig og ganske alminnelig kirke. Teologiske aspekter ved kirkens identitet i samfunnet, KIFO Perspektiv nr. 4 (1998). (Prosjektet var 1995 Det teologiske fakultets bidrag til KIFO-samarbeidet)

Annen faglig virksomhet

KIFOs virksomhet omfatter mer faglig arbeid enn rent prosjektarbeid. Det dreier seg om veiledning og om nettverksbygging, arrangementer og deltakelse på konferanser og seminarer, utarbeiding av foredrag, vurderinger og innstillinger, arbeid med artikler etc. KIFO-forskerne er aktive på en rekke fagfelter. Oversikten nedenfor er ikke en fullstendig oppstilling, men gir eksempler på den faglige virksomheten ut over arbeidet med prosjektene. I enkelte tilfeller er det – grunnet samarbeidsmodellen – noe overlapping mellom det arbeidet forskerne gjør innenfor KIFO og det de gjør ved moderinstitusjonene.

Studieopphold

Inger Furseth: fra april Visiting Scholar ved Department of Religious Studies, University of California at Santa Barbara (til april 2001).

Harald Hegstad: fra august Visiting Scholar ved Luther Theological Seminary, St Paul (til juli 2001)

Jan-Martin Berentsen: Visiting Scholar ved Akrofi-Christaller Centre for Missiological Research and Applied Theology; Akropong, Ghana (25.11-8.12).

KIFO-konferanser og seminarer etc

KIFO-seminarer for forskere, utvidet med presteforskerseminar: 30. og 31. mars (hovedrespondent: professor Ole Riis, Århus universitet/Ålborg), og 9. og 10. november (hovedrespondent: professor Anders Bäckström, Uppsala universitet).

I samarbeid med DIAFORSK: The 15th Nordic Conference in Sociology of Religion; Oslo 10.-13. august.

Doktordisputaser

Inger Furseth disputerte for dr.polit.-graden 14.01.

Harald Askeland disputerte for dr. philos.-graden 04.03.

Konferanser, faglige reiser (det faste personalet)

januar

* IKO-forum; KRL og formålsparagraf (Winsnes; 4)

februar

- * Studiebesøk, gjesteforelesning etc; Baylor University, Waco-Texas (Huse: febr/ mars)
- * Seminar for søkere til Olav- og Sunnivastipend (Hegstad, Huse, Høeg, Winsnes; 10-11)
- * KIFO-seminar, Oslo (alle; 30-31)
- * Seminar om Forskningsprogrammet presten (Hansen, Huse, Winsnes; 30)
- * Kurs i Web-design (Petersson; 5 kvelder)

april

- * IKO-forum: skolens verdigrunnlag (Winsnes; 4)
- * Kristelig internett-konferanse, Gardermoen (Petersson; 13)

mai

- * Seminar for dr-gradsstudenter i praktisk teologi, MF (Winsnes, 3)
- * Doctoral Course on Corporate Governance in SMEs; Högskolan i Halmstad (Hansen; 3)
- * Regnskapsseminar i Siviløkonomforeningen, Oslo (Petersson; 23)

juni

- * Jubileumsseminar; 200 år for Læstadius' fødsel; Høgskolen i Finnmark, Alta (Winsnes; 2)
- * IKO-forum; Kirkens dåpsopplæring (Winsnes; 5)

juli

- * International Seminar on Religious Education and Values ISREV; Kibbutz Anavim, Israel (Winsnes; 23-28)

august

- * 15. Nordiske religionssosiologiske forskerkonferanse NCSR, Oslo, DHS (Furseth, Hegstad, Høeg,

Petersson, Winsnes)

* Academy of Management Annual Meeting, Toronto (Huse)

september

* PhD-seminar om ekklesiologi (prof P. Keiffert), St Paul (Hegstad: høsten)

* Veiledningsseminar hovedfag diakoni, TF (Winsnes; 21)

oktober

* IKO-forum; Presentasjon NOU 2000:26 (Winsnes; 12)

* PTS-seminar om kirkens riter (Høeg, Winsnes; 19)

november

* KIFO-seminar, Oslo (alle; 9-10)

* Seminar om Forskningsprogrammet presten (Hansen, Huse, Winsnes; 9)

* Kirkemøtet, Trondheim (Winsnes; 13-14; Huse 17-18)

* PTS-seminar om kirkens riter (Høeg, Winsnes; 20)

* Kurs i Web-design (Petersson; 5 kvelder)

* Kristelig internettkonf., Oslo (Petersson; 24)

* Samtaler om fremtidsbilder om presterollen i endring (Huse, Hansen; Høeg, Winsnes; nov/des)

desember

* Seminar om folke- og nyreligiositet, Oslo MF (Botvar; 8)

* Arbeidsseminar for verdiforskere og biskoper, Trondheim (Winsnes; 12–13)

* PTS-seminar om kirkens riter (Høeg, Winsnes; 15)

* Møte om utvikling av Kirkelig Monitor, Bergen NSD (Botvar, Winsnes; 19)

Veiledning

Veiledning er et viktig innslag i KIFOs virksomhet. Dels mottar KIFO-forskere ekstern veiledning, i tillegg til kollegaveiledning. Dels gir de veiledning til personer utenfor KIFO.

Ekstern veiledning er i første rekke knyttet opp mot KIFO-seminarene, som ble arrangert 30.-31. mars og 9.-10. nov. Inviterte veiledere var: professorene Ole Riis (Århus universitet) og Anders Bäckström (Uppsala universitet). På enkeltprosjekter har dessuten høgskoledosent Sigmund Harbo (Høgskolen i Stavanger; Birkedal, Lorentzen), professor Andreas Aarflot (Høgskulen i Volda; Løvlie), professor Lars Østnor (Det teologiske Menighetsfakultet) og professor Kjetil Steinholt (Dronning Mauds Minne; Sagberg) og professor Asmund Strømnes (NTNU; Skoglund) vært inne i bildet.

KIFO-forskerne har på sin side veiledet en rekke personer, hovedfagsstudenter, doktorander, søkere til Olavs- eller Sunnivastipend. En har valgt en imøtekommende praksis for slik å bidra til å synliggjøre KIFOs kompetanse. De som har søkt veiledning, spenner vidt både tematisk og faglig. De fleste har søkt hjelp fordi det i deres prosjekter inngår innsamling av empiriske data, og fordi de har et opplegg som krever en flerfaglig tilnærming.

På oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har KIFO vurdert søkere til Olavs- og Sunnivastipend.

Publikasjoner

I 2000 kom det to utgivelser i serien KIFO Perspektiv, mens det ikke, – grunnet forsinkelse – kom noen utgivelser i serien KIFO Rapport.

* Harald Askeland: Reform av den lokale kirke – kontekst, prosess, utfall, KIFO Perspektiv nr 6, Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag, 366 s.

* Aud V. Tønnessen: "...et trygt og godt hjem for alle"? Kirkelederens kritikk av velferdsstaten etter 1945, KIFO Perspektiv nr 7, Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag, 395 s.

Utenom seriene har man utgitt:

* Erling Birkedal, Harald Hegstad og Geir Skeie (red.): Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes, Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag, 302 s.

* Ida Marie Høeg, Harald Hegstad, Ole Gunnar Winsnes: Folkekirke 2000. En spørreundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke, Oslo 2000: KIFO, 74 s.

I samarbeid med Den norske kirkes presteforening og Verbum forlag har man utgitt:

* Morten Huse (red.): Prest og ledelse. Oslo 2000; Verbum, 469 s.

I samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste har KIFO fortsatt å utvikle en annen type publikasjon innenfor feltet kirkestatistikk, med basis i data fra NSDs kirke database:

* Ole Gunnar Winsnes (red), Arild Mellesdal, Knut Kalgraff Skjåk, Torill Kjønsnes: Den norske kirke i tall 1998. Oversikt over Den norske kirkes virksomhet på kommunenivå, Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag, 80 s.

Som gruppe står forskerne som på ulike vis er knyttet til KIFO, bak flere andre publikasjoner enn de som er gjengitt i oversikten nedenfor. Oversikten er ikke fullstendig. I noen tilfeller er det – grunnet

samarbeidsmodellen – vanskelig å avgjøre hvilke publikasjoner som skal rapporteres hvor. Det kan resultere i en viss overlapping mellom det arbeidet forskerne gjør i KIFO og det de gjør ved moderinstitusjonene. I tillegg kommer det forholdet at noen forskere representerer stor grad av flerfaglighet. Det betyr at det forekommer enkelte artikler som ikke kan regnes som kirkeforskning i snever mening, men som likevel er tatt med fordi de er skrevet av KIFO-forskere og med henvisning til deres tilknytning til eller ansettelsesforhold i KIFO:

Erling Birkedal

* "Jeg tror på Gud og Jesus, men ikke på resten av kristendommen." Om Jesus-tro og egenbeskrivelse som kristen hos ungdom. I: E. Birkedal m.fl. (red): *Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes på 60-årsdagen.* Trondheim 2000: Tapir; 63-81.

* (sammen med Harald Hegstad og Geir Skeie) redaksjon av: *Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes på 60-årsdagen.* Trondheim 2000: Tapir Akademisk Forlag, 302 s.

Pål Ketil Botvar

* *Kristen tro i Norden. Privatisering og svekkelse av religiøse dogmer.* I: G. Gustafsson & T. Pettersson (red): *Folkkyrkor och religiös pluralism – den nordiska religiösa modellen.* Stockholm 2000: Verbum; 74-96.

* *Hvor individualisert er folkereligiøsiteten egentlig? I: Engedal, L.G. & Sveinall, A.T. (red): Troen er løs. Bidrag til belysning av forholdet mellom folkereligiøsitet, nyreligiøsitet og kristen tro.* Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag.

* "Believing without belonging?" The Norwegian religious profile compared with the British one. I: L. W. Sørbye (red): *Norske virkeligheter, diakonale utfordringer. 10 år med DIAFORSK.* Trondheim 2000: Tapir Akademisk Forlag.

* "...sin egen lykkes smed?" Individualiseringens følger for religion og moral i vestlige samfunn. Kommer 2001 i bok redigert av J.-O. Henriksen.

Lilly-Anne Ø. Elgvin

* Lars Levi Læstadius' natursyn og naturbilder i hans forkynnelse. *Prismet* 6/2000.

* Kvinnesymbolikk i Lars Levi Læstadius' forkynnelse. Kommer 2001 i rapport fra Høgskolen i Finnmark.

* Lars Levi Læstadius, 4 påskedagsprekener. Kommer 2001; i rapport fra nordisk prekenforskningsprosjekt, Nordisk Ministerråd.

Inger Furseth

* Biografi, samfunn, kultur og religion. I: E. Birkedal m.fl. (red): *Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes på 60-årsdagen.* Trondheim 2000: Tapir.

* *Kvinner i de norske religiøse bevegelsene i det 19. århundre, med noen sammenlikninger med det 20. århundre.* I: L.G. Engedal & A.T. Sveinall (red): *Troen er løs. Bidrag til belysning av forholdet mellom folkereligiøsitet, nyreligiøsitet og kristen tro.* Trondheim 2000; Tapir Akademisk Forlag.

* *Religious Diversity in Prisons and the Military – the Rights of Muslim Migrants in Norwegian State Institutions.* MOST Journal on Multicultural Societies 2/2000: 1-7

Cathrine Hansen

* *Den nye prekestol? Presten i det sekulære arbeidsliv.* I: M. Huse (red): *Prest og ledelse.* Oslo 2000; Verbum forlag; 373-390.

Harald Hegstad

* *Presten og de andre. Ekklesiologiske perspektiver.* I: M. Huse (red): *Prest og ledelse.* Oslo 2000; Verbum forlag; 29-43.

* *Menighetsutvikling i folkekirken. Halvårsskrift for praktisk teologi* 17/2000: 48-57.

* *Sanctorum communio. Dietrich Bonhoeffers forståelse av forholdet mellom ekklesiologi og sosiologi.* I: E. Birkedal m.fl. (red): *Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes på 60-årsdagen.* Trondheim 2000: Tapir Akademisk Forlag, 251-264.

* (sammen med Ida Marie Høeg og Ole Gunnar Winsnes): *Folkekirke 2000. En spørreundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke.* Oslo; KIFO Stiftelsen Kirkeforskning, 74 s.

* (sammen med Erling Birkedal og Geir Skeie) redaksjon av *Forskning og fundering. Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes på 60-årsdagen.* Trondheim 2000: Tapir Akademisk Forlag, 302 s.

Magnar Hjertenæs

* *Arbeid med mening. Rapport til Møre bispedømmeråd frå prosjektet Arbeidsmiljøet for kyrkjeleg tilsette i Møre bispedøme.* Volda 2000, 74 s.

* *Oppløvingar av leiarstruktur og medarbeidersamtalar.* KA-forum 4/2000

Morten Huse

* (red): *Prest og ledelse.* Oslo 2000; Verbum, 469 s.

* (sammen med Shaker Zahra og Don Neubaum): *Entrepreneurship in medium-size companies: Exploring the effects of ownership and governance systems,* i: *Journal of Management* 2000, Vol 26: 947-976.

* (sammen med Bengt Johannisson): *Recruiting outside board members in the small family business: an ideological challenge,* i: *Entrepreneurship & Regional Development* 2000, Vol 12: 353-378.

Ida Marie Høeg

- * Medlemsundersøkelsen 2000. Holdninger til statskirkeordningen, i: Årbok for Den norske kirke 2000, årg 49: 50-55.
- * (sammen med Harald Hegstad og Ole Gunnar Winsnes): Folkekirke 2000. En spørreundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke. Oslo; KIFO Stiftelsen Kirkeforskning, 74 s.
- * (bokomtale) Linde Borgen: Levende ritualer ved livets og naturens overganger, Grøndahl Dreyer 1999, i: Prismet 3/2000.
- * (bokomtale) Linde Borgen: Levende ritualer ved livets og naturens overganger, Grøndahl Dreyer 1999, i: Norsk tidsskrift for misjon 3/2000:212-216.

Birger Løvlie

- * Religionsfrihet og statskirke, i: Tidsskrift for kirke, religion og samfunn 2/2000: 177-188.

Sturla Sagberg

- * Barn har rett til åndelig utvikling, i: Prismet 6/2000: 243-249.

Hans Stifoss-Hanssen

- * "Et hellig og ganske alminnelig menneske". Om presten som religiøst symbol. Foreløpig rapport; Oslo april 2000, PTS og KIFO.

Per Tanggaard

- * Statistikk for Den norske kirke 1950-1999, i Kirkens årbok 2000, årg 49:11-21

Ole Gunnar Winsnes

- * (red) Den norske kirke i tall 1998. Trondheim 2000; Tapir Akademisk forlag, i samarbeid med NSD og KIFO, 80 s.
- * (sammen med Ida Marie Høeg og Harald Hegstad): Folkekirke 2000. En spørreundersøkelse blant medlemmer av Den norske kirke. Oslo; KIFO Stiftelsen Kirkeforskning, 74 s.
- * (sammen med Theodor Jørgensen og Dagfinn Rian) redaksjon av: Kropp og sjel. Festskrift til Olav Hognestad. Trondheim 2000; Tapir Akademisk forlag (relieff nr 42), 233 s.
- * Religiøse opplevelser som metodisk problem for religionssosiologien, i: T. Jørgensen, D. Rian og O. G. Winsnes): Kropp og sjel. Festskrift til Olav Hognestad. Trondheim 2000; Tapir Akademisk forlag (relieff nr 42): 221-233.
- * "Deilig er jorden" – i menneskenes hjerter, kommer i: Deilig er jorden. Psalmens roll i ett sekulariserat Norden. Studier under redation av Folke Bohlin, Karl-Johan Hansson och Jørgen Straarup. Åbo 2000/2001; Avd för praktisk teologi vid Åbo Akademi: 42-66.

Papers, forelesninger, foredrag

Forskerne tilknyttet KIFO har deltatt med papers, og som forelesere og foredragsholdere i en rekke sammenhenger, bl.a.:

Erling Birkedal

Religiøs identitet i tidlig ungdomsalder; forelesninger MF, hovedfagsseminar (mars).
 Ungdom og gudstro; foredrag eu-kurs for kateketer, Borg bispedømme (april).
 Innledning om dåpsopplæring; IKO-Forum (juni).
 13–15-åringer, den umulige aldersgruppen?; foredrag IKOs kontaktmøte med de kristelige organisasjonene (september).
 Innledning om innstilling fra regjeringens dåpsopplæringsutvalg; IKO-Forum (oktober).
 "...til et åpent liv i tro og tillit". Kirkens dåpsopplæring i fremtiden, i lys av utredningen NOU 2000:26; foredrag IKOs årsmøte (desember).

Pål Ketil Botvar

Kristen tro i Norge. Presentasjon av RAMP-materialet; Den 15. Nordiske Konf for Religionssosiologi, Oslo (august)
 Individualisering og folkereligiositet; paper, KIFO-seminar (november)
 Intervjuundersøkelse om folkelig religiositet; presentasjon på MF; prosjekt "Troen er løs", samarbeid Egedeinstitutet, Diaforsk (desember)

Lilly-Anne Ø. Elgvin

Lars Levi Læstadius' forkynnelse; foredrag på jubileumsseminar, Høgskolen i Finnmark (juni).
 Flere foredrag om Læstadius ved div arr i Finnmark i forbindelse med 200-årsjubileet for Læstadius' fødsel: Kvæningen (jan og nov), Nordreisa (jan), Tana (juni), Loppa (juli), Tromsø (sept).

Inger Furseth

The Rights of Muslims in Norwegian State Institutions; prøveforelesning for dr.polit.-graden, selvvalgt emne (januar).
 Kvinner i de norske religiøse bevegelsene i det 19. århundre, med noen sammenlikninger med det 20. Århundre; prøveforelesning for dr.polit.-graden, oppgitt emne (januar).
 Norwegian Culture and Religion; forelesning, Norges Markedshøgskole (februar).

Cathrine Hansen

Boards and board structures in a church setting; analysing the layman parish councils as boards in the Church of Norway; paper til doktorgradsseminar ved Högskolan i Halmstad (mai).

Lærdommer utenfra. Erfaringer fra prester som ikke er i menighetstjeneste,; innlegg KIFO-seminar (november).

Harald Hegstad

Kirke i forandring; foredrag for prestene i Asker og Bærum prosti (februar).

Opponent; Håkan Granbergs dr.-disputas, Åbo Akademi (mars).

Relations between state and religion in the Nordic countries – recent developments and challenges for the sociology of religion; paper til Den 15. Nordiske konferanse i religionssosiologi, Oslo (august).

Magnar Hjertenæs

Arbeidsmiljø for kyrkjeleg tilsette, tilbakeføring til involverte prestegjeld; foredrag ved 4 fagdager i Møre bispedømme (mars).

Arbeidsmiljø for prester i Møre bispedømme; foredrag, fagmøte Presteforeningen i Møre (mai).

Arbeidsmiljø for kyrkjeleg tilsette i Møre bispedømme; foredrag, Stiftsdagene i Møre (mai).

Subjektive opplevingar som leiarproblem; foredrag, fagdag for proster og kirkeverger (mai).

Morten Huse

Spirituality, Religion, Management; innledning ved Baylor Univ, Waco-Texas (februar).

Nyorganisering av prestatjenesten; div foredrag i Ytre Sogn, Trondheim, Arendal, Sandefjord, Oslo (mai/juni).

Prest og ledelse; foredrag MF ved lansering av bok (juni).

Om evalueringen av nyorganisering av prestatjenesten; fagdager for stiftskapellaner (august).

Strategies for continuing internationalization of the Academy of Management; Innledning; Academy of Management Annual Meeting, Toronto (august)

What does it mean to be international?; innledning for the Board og Governors Academy of Management, Toronto (august).

Om spirituell ledelse; foredrag Teolaborum (oktober).

Om prest og ledelse; foredrag MF; studenter (oktober).

Ida Marie Høeg

Kirkelige livsfaseritualet. Teorigrunnlag for analyse av data fra Medlemsundersøkelsen; paper KIFO-seminar (mars).

Presentasjon av Medlemsundersøkelsen; Kirke/stat-utvalget (mai).

Religionssosiologiske perspektiver på ritualer; foredrag i Presteforeningen (juni).

Hvordan forstå tallene fra Medlemsundersøkelsen om dåp og dåpsopplæring? Foredrag for Regjeringens dåpsopplæringsutvalg (juni).

Holdninger og verdier i folkekirken; foredrag på Kirke 2000 (oktober).

Hvorfor stå som medlem i Den norske kirke? Motiver for medlemskapet; paper på KIFO-seminar (november).

Hundre års kvinnekamp ført til seier? Kvinnelige prester, likestilling og karriereaspirasjoner; foredrag på PTS: seminar: lederutvikling for kvinnelige prester (november).

Dåpen som overgangsrite. En analyse av dåpens kirkelige og private riter; paper, PTS, riteseminar (desember).

Kristin Lorentzen

Prosjektpresentasjon; undervisningskonsulentene i bispedømmene, Trondheim (november).

Prosjektpresentasjon; IKOs representantskapsmøte (desember).

Birger Løvlie

Presbyterian Principles for Church Leadership in the Days of the Apostles and Today;

gjesteforelesning Kobe Lutheran Seminary (oktober).

Presten som opplysningsagent; foredrag, seminar (Den pastorale opplysninga) Volda (november).

Ulla Schmidt

Introduksjon til profesjonsetikk: Davis Luban's Lawyers and Justice; forelesning Etikkprogrammet NFR forskerkurs Ethics and Professions (juni).

Kirken som etisk og moralsk fellesskap – i lys av aktuelle etiske modeller; foredrag ved videreutdanningskurs for prester, VUET, MF (oktober).

Hva er da et menneske? Grunntrekk i et kristent menneskesyn med særlig vekt på menneskets forhold til samfunnet; foredrag ved seminar arr Jubileum 2000 (oktober).

Folk som etikere: Om etisk argumentasjon ut fra en empirisk undersøkelse bl.a. av folks holdninger til eutanasi; foredrag Den norske kirkes bispemøte: arbeidsseminar for verdiforskere og biskoper, Trondheim (desember).

Thor Strandenæs

Gudstjeneste og misjon; foredrag Dansk Missionsråd, Odense (mars).

Barnet i gudstjenesterommets bildende kunst; foredrag på MHSs fagdag om Barnet i kirkens teologi og praksis (oktober).

Ole Gunnar Winsnes

Forelesninger i kateketikk (4 t): PTS (januar).

Om søknadsskriving; forelesning seminar for søkere til Olav-/Sunnivastipend (mars).

Kommentar til dr. prosjekt Terje Torkelsen: Når mennesker krenkes; MF (mai).

Kommentar til Reinhold Mokrosh: Christian Education for Peace in View of Right-Wing Radicalism in Germany; Int Seminar on Rel Education and Values, Israel (juli).

Forelesninger i kateketikk (4 t): PTS (august/september)

Kirkeautoritet og myndig menneske. Om kirke og kommunikasjon; foredrag Den norske kirkes bispemøte: arbeidsseminar for verdiforskere og biskoper, Trondheim (desember).

Annen formidlingsvirksomhet

Ida Marie Høeg

Intervju NRK1, frukost TV (20), Vårt Land (20), Stavanger Aftenblad (26) (januar)

Intervju Dagsavisen (10) (februar)

Intervju Aftenposten (27), Stavanger Aftenblad (27), Vårt land (27), Dagen (27), Bergens Tidende (28), Aftenposten (28), Vårt Land (29), Arbeidsmiljø (Utgiver: Arbeidsmiljøsementer) (mai)

Leserinlegg i Vårt Land ("Popbarometer for kirkefolk?") (8), intervju NRK Radio, På kirkebakken (juni)

Intervju på NRK Distrikts TV, avd. Rogaland (25), NRK Radio Rogaland (25) (august)

Intervju Vårt Land (20) (desember)

Ulla Schmidt

Intervju Verdbørsen NRK P2; Det kristne menneskesyn i forhold til samfunn og politikk (28; reprise 29) (oktober).

Særskilte oppdrag; administrative oppgaver

Geir Afdal

* I dr.theol.-programmet, MF

Erling Birkedal

* I dr.art.-programmet, NTNU

* Leder; planleggingsgruppe; ICCS-konferanse i Trondheim; Europeisk konferanse om kontakt og samarbeid mellom skole og kirke, 28.6-02.7.

* Medredaktør festskrift til Ole Gunnar Winsnes: Forskning og fundering...

Pål Ketil Botvar

* Leder av arrangementskomitéen: Nordic Conference for Sociology of Religion, Oslo 10-13 aug 2000.

Inger Furseth

* Leder; lokallaget av Forskerforbundet

* Medlem redaksjonen Tidsskrift for kirke, religion, samfunn

* Redaksjonssekretær TKRS

* Medlem arrangementskomitéen: Nordic Conference for Sociology of Religion, Oslo 10-13 aug 2000

Harald Hegstad

* Stedfortreder for forskningsleder.

* Konsultativ funksjon; produksjon av publikasjonsseriene.

* Medlem arrangementskomitéen: Nordic Conference for Sociology of Religion, Oslo 10-13 aug 2000

* Vurdering av søknader til Olavs- og Sunnivastipend

Morten Huse

* Leder av Forskningsprogrammet om presten.

* Vurdering av søknader til Olavs- og Sunnivastipend

Ida Marie Høeg

* Leder av Medlemsundersøkelsen.

* Vurdering av søknader til Olavs- og Sunnivastipend

Astrid E. Petersson

* Ansvarlig for layout etc publikasjonsserier, ansvarlig for samarbeid med Tapir Akademisk Forlag.

* Produserer satsen for Tidsskrift for kirke, religion, samfunn, TKRS.

* Medlem arrangementskomitéen: Nordic Conference for Sociology of Religion, Oslo 10-13 aug 2000.

* Økonomiansvarlig; leder av kontortjenesten.

* Bibliotek- og dataansvarlig, ansvar for KIFOs internettsider.

Ulla Schmidt

* Deltatt i forberedelse av arbeidsseminar på Bispemøtet, Trondheim 12-13 des 2000.

Aud V. Tønnessen

* Ansvarlig for opplegg av 3 forskerseminarer ved PTS innenfor riteprosjektet (i samarbeid, med KIFO): 19/10: Jone Salomonsen: Ritualskaping i vår tid; Trygve Wyller: Modernitet, riter og ekklesiologi. 20/11: Sevat Lappegard: Liturgireformen nedenfra. Metodiske refleksjoner. 15/12: Ida Marie Høeg: Dåpen som overgangsrite; Hvordan bruke Medlemsundersøkelsen i studiet av kirkens riter?; Merete Thomassen: Guds bildene i Den norske kirkes gudstjenestespråk.

Ole Gunnar Winsnes

* Medlem redaksjonen Tidsskrift for kirke, religion, samfunn.

* Medlem referansegruppe; NSDs kirke database

* Medlem arbeidsgruppe; KOSTRA (Kommunal- og regionaldept)

- * Medlem arbeidsgruppe; kirkeKOSTRA (Kommunal- og regionaldept)
- * Leder veiledningsseminar for søkere til Olav- og Sunnivastipend.
- * Leder arbeidsseminar for verdiforskere og biskoper v. Bispemøtet 12.-13. desember.
- * Oppnevninger av Norgesnettrådet: vurdering av ulike utdanninger innenfor høgskolesystemet

Eksterne oppdrag, faglige verv

Erling Birkedal

- * Styreleder; Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning.
- * Medlem, Regjeringens dåpsopplæringsutvalg.

Harald Hegstad

- * Professor II; Det teologiske Menighetsfakultet.
- * Medlem, nestleder i kirke/stat-utvalget.

Morten Huse

- * Professor II; Lunds universitet/Halmstad
- * Director of International Programs; Academy of Management
- * Chair International Liaisons, Entrepreneurship Division; Academy of Management
- * Board Member; International Association for Business and Society
- * Styreleder; StyreAkademiet

Ole Gunnar Winsnes

- * Professor II; Religionsvitenskapelig institutt NTNU.
- * Medlem Det Kgl Norske Videnskabers Selskab.
- * Statens representant, styret Diakonhjemmets forskningsfond.

Publikasjonsserier

KIFO utgir to publikasjonsserier på Tapir Akademisk forlag, Trondheim.

KIFO Perspektiv er en bokserie. I denne utgis vitenskapelige arbeider innenfor KIFOs satsningsområder. Bøkene er som regel resultat av KIFO-prosjekter. Men også andre arbeider som representerer bidrag til norsk kirkeforskning, vil bli utgitt i denne serien.

KIFO Rapport er en rapportserie som formidler resultater fra KIFOs forskningsvirksomhet. Her vil en finne dokumentasjon av forskningsresultater, rapporter basert på kirkelig statistikk, evalueringsarbeider og resultater fra oppdragsforskning.

I løpet av 2000 har KIFO spilt en sentral rolle ved omorganiseringen av Tidsskrift for kirke, religion og samfunn. Tidsskriftet utgis nå av Tapir Akademisk Forlag. Redaksjonssekretær er Inger Furseth.

Redaktør er som tidligere: Jan Ove Ulstein, Høgskulen i Volda.

Samarbeidsparter, styre og personale

Samarbeidsparter 2000

Det praktisk-teologiske seminar
 Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo
 Det teologiske Menighetsfakultet
 Diakonhjemmets høgskolesenter
 Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning (fra 1. aug.)
 Høgskolen i Finnmark, Seksjon for Kristen doms- og Livssynskunnskap
 Høgskolen i Volda, Institutt for kristendoms-kunnskap og kyrkjefag
 Institutt for Kristen Oppseding
 Kirkerådet
 Misjonshøgskolen
 Norsk lærerakademi

KIFOs styre 2000

Seksjonssjef Vidar Horsfjord, leder, Kirkerådet
 Vara: Professor Britt Ulstrup Engelsen
 Høgskolelektor Elisabeth Nilsen, Kirkerådet
 Vara: Professor Trond E. Hauge
 Direktør Erling Pettersen, Kirkerådet
 Vara: Underdir. Gerd Karin Røsæg
 Ekspedisjonssjef Ole Herman Fisknes, Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet
 Vara: Avd.dir. Thom M Rafoss
 Førsteamanuensis Vidar L. Haanes, Det teologiske Menighetsfakultet
 Vara: Professor Tormod Engelsen

Professor Kjetil Hafstad, Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo
 Vara: Førsteaman. Trygve Wyller
 Førsteamanuensis Hans Stifoss-Hanssen, Det praktisk-teologiske seminar
 Vara: Førsteaman. Rolf Nøtvik Jacobsen
 Høgskoledosent Sigmund Harbo, Institutt for Kristen Oppseding
 Vara: Inst.styrer Lars I. Magerøy
 Professor Jostein Ådna, Misjonshøgskolen
 Vara: Professor Magnar Kartveit
 Rektor Einar Vetvik, Diakonhjemmets høgskolesenter
 Vara: Forskn.leder Kai I Johannessen
 Professor Njål Skrunes, Norsk lærerakademi
 Vara: Professor Bjarne Kvam
 Høgskolelektor Lilly-Anne Ø. Elgvin (fra 1.8.: høgskolelektor Ottar M. Michaelsen), Høgskolen i Finnmark
 Professor Per M. Aadnanes, Høgskolen i Volda
 Vara: Førsteaman. Birger Løvlie
 Professor Frode Søbstad, Dronning Mauds Minne (fra 1.8.)
 Vara: Rektor Asbjørn Hirsch

Personale 2000

Ansatte i KIFO

Forskningsleder, dr.art. Ole Gunnar Winsnes
 Kontorleder, siv.øk. Astrid E. Petersson
 Forsker, cand.polit. Pål Ketil Botvar (fra 1.10.)
 Forsker, dr. polit. Inger Furseth
 Forsker, dr.theol. Harald Hegstad
 Forsker, dr.oecon. Morten Huse
 Forsker, cand.philol. Ida Marie Høeg

Engasjert på prosjekter

cand.philol. Cathrine Hansen

Fra samarbeidspartene

cand.theol. Geir Afdal (HiF –til 30.6)
 dr.theol. Jan-Martin Berentsen (MHS – fra 15.10)
 cand.philol. Erling Birkedal (IKO – til 31.7)
 cand.polit. Pål Ketil Botvar (DHS – til 30.9)
 cand.philol. Lilly-Anne Ø. Elgvin (HiF – fra 1.8)
 cand.polit. Magnar Hjertenæs (HVO)
 cand.theol. Tore Laugerud (KR)
 cand.philol. Birgitte Lerheim (TF – fra 15.7)
 cand.philol. Kristin Lorentzen (IKO – fra 1.8)
 theol.dr. Birger Løvlie (HVO)
 cand.theol. Sturla Sagberg (DMMH– fra 1.8)
 dr.theol. Ulla Schmidt (MF)
 cand.polit. Ruth Ingrid Skoglund (NLA)
 dr.philos. Hans Stifoss-Hanssen (PTS)
 teol.dr. Thor Strandenaes (MHS)
 cand .polit. Per Tanggaard (KR)
 dr.theol. Aud V Tønnessen (PTS)
 cand.theol.Jan Ove Ulstein (HVO)
 cand.polit. Olaf Aagedal (DHS)

Postadresse: Postboks 45 Vinderen, 0319 Oslo.
 Besøksadresse: Diakonveien 14, 0370 Oslo. (3.etasje, Diakonhjemmet Høgskole).
 Telefon: 23 33 47 20. For direkte innvalg se [forskere](#). Faks: 23 33 47 29.
 E-post: kifo@kifo.no. Forskningsjef: Hans Stifoss-Hanssen